

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

МИШЉЕЊЕ

по захтјеву привредног субјекта *Oracle* БХ д.о.о.
у вези заштите тржишне конкуренције у ИТ сектору на тржишту Босне и Херцеговине

Сарајево
септембар, 2016. године

Број: 01-26-7-018-3-I/16
Сарајево, 14.09.2016. године

На основу члана 25.став (1) тачка ф) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), на основу Захтјева привредног субјекта Oracle БХ д.о.о., Фра Анђела Звиздовића 1, 71 000 Сарајево за примљен под бројем: 01-26-7-018-I/16 од 11.07.2016. године Конкуренијски савјет Босне и Херцеговина, на 132. (стотинутридесетдругој) сједници одржаној дана 14.09.2016.године, донио је

МИШЉЕЊЕ

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет) је дана 11.07.2016. године под бројем: 01-26-7-018-II/16 за примио Захтјев за давањем мишљења привредног субјекта Oracle БХ д.о.о., Фра Анђела Звиздовића 1, 71 000 Сарајево (у даљем тексту: Oracle БХ или Подносилац захтјева), а у вези заштите тржишне конкуренције у ИТ сектору на тржишту Босне и Херцеговине.

Конкуренијски савјет се Подносиоцу захтјева обратио Захтјевом за допуну захтјева дана 19.07.2016. године актом број: 01-26-7-018-I/16 на основу којег је за примљена допуна Захтјева дана 03.08.2016. године поднеском број: 01-26-7-018-2-I/16 у прилогу којег су дописи којим се Подносилац захтјева, у вези наведеног, обраћао Министарству комуникација и промета Босне и Херцеговине, Савјету министара, Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине. Подносилац захтјева је том приликом истакао да се до сада још није обраћао Агеницији за јавне набавке.

У Захтјеву се, у битном, наводи сљедеће:

- привредни субјекат Oracle БХ послује на тржишту Босне и Херцеговине као једно од водећих друштава у ИТ сектору на глобалном нивоу већ преко 15 година. Унутар тог периода, а унаточ константним настојањима нису успјели својим производима и услугама ући у План набавке Министарства комуникација и промета Босне и Херцеговине за разлику од друштва Microsoft које своје мјесто у истом има годинама;
- у свом портфолију привредни субјекат Oracle БХ има низ производа и услуга који су истовјетни производима привредног субјекта Microsoft, за које Oracle према неовисним пословним анализама страних стручњака, обзиром на квалитету, спада у сам свјетски врх налазећи се на љествицама изнад привредног субјекта Microsoft;
- унаточ обраћањима надлежним тијелима, Савјету министра, Министарству комуникација и промета Босне и Херцеговине као и Министарству финансија до данас нису за примили одговоре на исте. У својим дописима истицали су, како се наводи, како би склапање Оквирног споразума са Подносиоцем захтјева било оптимално рјешење за сва државна тијела које би им омогућило да у склопу планираних буџетских активности своје потребе остваре на једноставнији, бржи и ефикаснији начин, без провођења низа појединачних поступака јавних набавки, штедећи и новац и вријеме.

Такав облик сарадње постоји са привредним субјектом Microsoft на тржишту већ дуги низ година, а што потврђује и посљедњи План набавки Министарства комуникација и промета Босне и Херцеговине за 2016. годину којим је предвиђено поновно склапање Оквирног споразума у трајању од 3 (три) године за најам Microsoft лиценци и набавку услуга подршке у вриједности од 20.000.000,00 КМ;

- да предметним Планом набавки као и онима из претходних година није предвиђена набавка лиценци и/или других ИТ производа од стране осталих преизвођача који су такође присутни на тржишту Босне и Херцеговине, чији производи су водећи на тржишту ИТ опреме, а што Подносилац захтјева сматра у супротности са општим начелима тржишне конкуренције, начелима јавне набавке и јавном интересу; на наведени начин се, према наводима Подносиоца захтјева, директно дискриминују остали произвођачи софтвер и хардвер производа укључујући и Подносиоца захтјева али и сами корисници;
- уз све наведено Подносилац захтјева додатно истиче и да том приликом државна тијела набављају *Micrsoft* производе купујући при томе тзв. терм лиценце (лиценце са одређеним роком трајања) те на тај начин постају овисни о Microsoftу као понудитељу обзиром да су при сваком истеку временског периода обавезни исте продуживати, а без постојања конкуренције цијена тих лиценци је могуће виша него што би била да је конкуренција присутна;
- да, упоредбе ради, привредни субјекат Oracle БХ у случају потписа Оквирног споразума на државном нивоу и када је потреба дефинисана као дугорочна све своје лиценце нуди на трајно кориштење уз једнократну наплату приликом купње што је само једна у низу разлика у начину и правима лиценцирања произвођача софтвера али осликава колика је могућност уштеда;
- да Подносилац захтјева истиче садржај *Одлуке о усвајању политике софтвера у институцијама Босне и Херцеговине* из које произилази упутство да је потребно *избјегавати овисност о једном произвођачу те преферирати рјешења неовисно о платформи водећи рачуна о финансијском аспекту и увјетима употребе одређеног програмског рјешења*;
- да подсјећају на чињеницу која произилази из ревизорског извјештаја Уреда за ревизију БиХ за 2014. годину да државна тијела купују пуно већу количину Microsoft лиценци него што је потребно те да је велики број истих у моменту обављања ревизије неискориштено (никада активирано), што представља губитак; Подносилац захтјева наводи да у извјештају из 2014. године, између осталог, стоји да је у предметној процедури уговорено 12.135 лиценци свих врста те да је од уговореног броја лиценци до краја 2014. године преузето 9.273 лиценце, од чега је активирано 6.825 лиценци, да је уочено да након двије године кориштења важећег уговора постоје велика одступања у броју одобрених, преузетих и активираних лиценци те да ће одређени број лиценци вјероватно бити преузет и активиран током треће године, односно до истека важења оквирног споразума као и да тренутна разлика између одобрених и преузетих лиценци износи 2.862 лиценце, а између преузетих и активираних 2.448 лиценци док је између одобрених и активираних 5.310 лиценци;
- да, без обзира на све наведено, из овогодишњег Плана набавки Министарства комуникација и промета Босне и Херцеговине опет јасно произлази да се Оквирни споразум закључује само са привредним субјектом Microsoft што је додатно повећање у односу на претходни уговор који у моменту ревизије није био извршен;

Подносилац захтјева на крају истиче да, обзиром да можда Конкуреницијски савјет неће наведено сматрати довољним за покретање поступка, тражи у складу са чланом 25. Закона о конкуренцији мишљење и препоруку за наведену ситуацију и тренутно стање конкурентности, а у сврху освјешћивања тијела државне управе о озбиљности тренутне ситуације. Истиче се и да је привредни субјекат Oгасle БХ д.о.о. дио глобалне међународне корпорације те да је као такво обавезно свако ограничавање и нарушавање тржишне конкуренције пријавити надлежним тијелима те о покренути поступцима и подузетим активностима надлежних тијела извијестити Oгасle корпорацију као и Америчку привредну комору у сврху даљег поступања.

На основу анализе података из Захтјева и достављене допуне истог, Конкуреницијски савјет је утврдио да без проведеног поступка не може утврдити евентуално постојање повреде Закона у датом случају.

Детаљне информације о Закону о конкуренцији, подзаконским актима и коначним одлукама Конкуреницијског савјета могу се наћи на веб страници www.bihkonk.gov.ba

Ово мишљење је дато искључиво на темељу података наведених у Захтјеву, те уколико дати подаци одступају од стварног и чињеничног стања ово мишљење се не може примијенити.

Предсједница

мр. Аријана Регода - Дражић